

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ (S. Sayısı : 97)

1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununa 8 . 12 . 1980 Tarih ve 2354 Sayılı Kanunla Eklenen Ek 5 nci Maddenin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma Komisyonu Raporu. (2/30)

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

9 . 1 . 1981

1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa 8 . 12 . 1980 tarih ve 2354 sayılı Kanunla Eklenen Ek 5 nci Maddenin Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Nurettin ERSİN

Orgeneral

**Kara Kuvvetleri Komutanı ve
Millî Güvenlik Konseyi Üyesi**

GEREKÇE

Sıkıyönetim (Askerî Mahkemelerinde görevlendirilen hâkimler, bu mahkemelerdeki askerî hakimlerin görev ve yetkilerini haliz olmalarına rağmen, mahkeme heyetine üye olarak katılmaları halinde dahi duruşmaları herhalde askerî hâkim yönetmektedir.

2556 sayılı Hâkimler Kanununa göre hâkimlik, savcılık veya bu hizmetlerden sayılan görevlerde geçirilmiş hizmet sürelerinin toplamı 25 - 30 sene olan ve uzun yıllar bu mesleğe hizmet edip büyük tecrübe kazanmış bulunan hâkimler Sıkıyönetim (Askerî mahkemelerinde görevlendirilmekte ve kanuni zorunluluk nedeniyle duruşmayı bu hâkimlerin hizmet süresinden, hizmet süresi daha az olan askerî hâkimler herhalde yönetmektedirler.

Hizmet süresi ve tecrübe yönünden özellik arzeden ve birtakım sakıncalar doğurması muhtemel olan böyle bir durumun ortadan kaldırılması amacıyla 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek Madde 5'in 3 nci fıkrasında ve buna paralel olarak 4 ve 5 nci fıkralarında gerekli değişikliklerin yapılması zorunlu olmaktadır.

Bilindiği gibi Anayasanın 138 nci Maddesi Askerî Mahkemelerin teşkilini hükümet altına almış bulunmaktadır. Bu maddeye göre askerî mahkemelerdeki üyelerin çoğunluğunun hâkimlik niteliğine sahip olmaları gerekmektedir.

Anayasanın yukarıda belirtilen emredici kuralına uygun olarak Sıkıyönetim Askerî mahkemelerindeki heyette bulunan iki hâkim niteliğine sahip üyeden birinin askerî hâkim ve diğerinin ise adliye hâkimi olması hususu aynen öngörülmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle bu Kanun Teklifi hazırlanmış bulunmaktadır.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Milli Savunma Komisyonu

Esas No. : 2/30

Karar No. : 13

10 . 1 . 1981

Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına

1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa 8 . 12 . 1980 tarih ve 2354 sayılı Kanunla eklenen ek 5 nci maddenin değiştirilmesine ilişkin Kara Kuvvetleri Komutanı ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi Orgeneral Nurettin Ersin tarafından yapılan kanun teklifi komisyonumuzca incelenmiştir.

Teklifte, Sıkıyönetim Mahkemelerinde görev alan adliye hakimlerinin askeri hâkimlerin görev ve yetkileri ile teçhiz edildiği ve ayrıca mahkeme heyetine üye hakim olarak iştirakleri halinde duruşmanın yönetiminin hakimlik mesleğindeki tecrübe ve süreye bağlı olarak bu yöndeki hizmet süresi eski olana ait olduğu görülmüş ve hizmetin özelliği dikkate alınarak teklifin bütününe uygun olduğu görüşüne varılmıştır.

Komisyonumuzca aynen benimsenen Kanun Teklifi ve Raporumuz yüksek takdir ve tensiplerine arz olunur.

Komisyon Başkanı
Muzaffer BAŞKAYNAK
Hâkim Tuğgeneral

Üye
Ersin ESEROL
Hakim Yarbay

Üye
Engin DOĞU
Adalet Bakanlığı Kan. Ar. Gels.
Gen. Md. Baş Müşaviri

1402 SAYILI SIKIYÖNETİM KANUNUNA 8 . 12 . 1980 TARİH VE 2354 SAYILI KANUNLA EKLENEN
EK 5 NCI MADDENİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununa 8 . 12 . 1980 tarih ve 2354 sayılı Kanunla eklenen Ek 5 nci maddenin 3, 4 ve 5 nci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde görevlendirilen hakimler, bu mahkemelerdeki askeri hakimlerin görev ve yetkilerini haizdirler. Mahkeme heyetine askeri hakimle birlikte üye olarak katılabilirler. Bu halde duruşmanın yönetimi; hakimlik, savcılık veya bu hizmetlerden sayılan görevlerde geçirdikleri hizmet süresi fazla olan hakim tarafından, bunda eşitlik halinde ise, askeri hakim tarafından yapılır.

Hakimlerin yükselmeleri, 1 nci sınıfa ayrılmaları ile diğer özlük işleri bu kanun hükümleri saklı kalmak üzere özel kanunlarına göre yapılır ve Sıkıyönetim hizmetinde geçirdikleri süreler asıl mesleklerinde geçmiş sayılır. Hakimlerin, çalışma ve genel davranışları gözönüne alınarak haklarında kıdemli askeri hakim tarafından düzenlenecek notlar ile Askeri Yargıtay tarafından verilecek notlar, yükselmelerinde değerlendirilmek üzere Yüksek Hakimler Kuruluna gönderilir. Ancak, mesleki hizmet süresi kıdemli askeri hakimden fazla olanlar ile bu mahkemelerdeki çalışma süresi üç aydan az olanlar hakkında not düzenlenmez.

Notların düzenlenme şekil ve esasları yönetmelikle gösterilir.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

